

TILSYNS- RAPPORT

2022

Master i rettsvitenskap
Universitetet i Agder

NOKUT

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanninga – er eit fagleg uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUTs overordna mandat, myndigheit og faglege sjølvstende er spesifisert i universitets- og høgskolelova. I tillegg til fagleg uavhengige oppgåver skildra i lover og forskrifter har NOKUT ordinære forvaltningsoppgåver delegert frå departementet.

NOKUTs føremål er å sikre og fremje kvalitet i utdanning ved

- å føre tilsyn med, informere om og bidra til å utvikle kvaliteten i norsk høgare utdanning og høgare yrkesfagleg utdanning
- å godkjenne og informere om utanlandsk utdanning og informere om utsiktene for godkjenning av utanlandsk utdanning og kompetanse i Noreg

Arbeidet NOKUT gjer, skal bidra til at samfunnet kan ha tillit til kvaliteten på norsk høgare utdanning og høgare yrkesfagleg utdanning og godkjend utanlandsk utdanning..

NOKUT brukar sakkunnige i akkrediteringar, tilsyn, evalueringar, godkjenning av utanlandsk utdanning og prosjekt.

Du kan lese meir om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

Grad/studiepoeng	Master i rettsvitenskap / 120 studiepoeng
Sakkyndige	Hans Petter Graver, Lena Bendiksen, Hanne Søndergaard Birkmose og Marie Solberg
Dato for vedtak	17.10.2022
Saksnummer	21/09545

Forord

NOKUT fører tilsyn med kvaliteten i norsk høyere utdanning gjennom tilsyn med institusjonenes kvalitetsarbeid, akkreditering av nye studier og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom institusjoner ønsker å opprette et studietilbud utenfor sine lovregulerte fullmakter, må de søke NOKUT om akkreditering av studietilbudet.

Den sakkyndige komiteen oppnevnt av NOKUT, har vurdert søknaden fra Universitetet i Agder om akkreditering av master i rettsvitenskap (120 studiepoeng). Komiteen har samlet sine vurderinger i denne rapporten.

NOKUTs metode for akkreditering av studietilbud innebærer, som beskrevet i vedlegg 2 til denne rapporten, at institusjonen som søker om å få akkreditering får anledning til å komme med tilbakemeldinger på rapportutkastet. Komiteen kan derfor endre sine vurderinger og konklusjoner i løpet av vurderingsprosessen dersom det kommer frem ny informasjon. Det er tilfelle i denne rapporten. Komiteens tilleggsvurderinger fremgår under de aktuelle bestemmelsene.

Master i rettsvitenskap (120 studiepoeng) ved Universitetet i Agder tilfredsstillers ikke kravene til akkreditering av studietilbud i studietilsynsforskriften og studiekvalitetsforskriften, og søknaden avslås i vedtak av 17.10.2022.

Nina Waaler
tilsynsdirektør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på våre nettsider www.nokut.no.

Innhold

1 Informasjon om søkerinstitusjonen	5
2 Vedtak	5
3 Faglig vurdering.....	6
3.1 Oppsummering	6
3.2 Forutsetninger for akkreditering.....	7
3.3 Krav til studietilbudet.....	12
3.4 Krav til fagmiljø	24
4 Samlet konklusjon	34
5 Dokumentasjon	35
Vedlegg 1 Studiets læringsutbytte.....	36
Vedlegg 2 Akkrediteringsprosessen	37
Vedlegg 3 Presentasjon av den sakkyndige komiteen	38

1 Informasjon om søkerinstitusjonen

Universitetet i Agder (UiA) fikk universitetsstatus i 2007, og har i dag om lag 14200 studenter og 1540 årsverk ansatte, hvorav om lag 1000 vitenskapelig ansatte. UiA ledes av en valgt rektor. UiA har to campuser i henholdsvis Kristiansand og Grimstad. Universitetet har seks fakulteter og en avdeling for lærerutdanning som styres som en helhet av Universitetsstyret, bestående av et flertall av medlemmer valgt av fakultet, ansatte og studenter og en minoritet av eksterne medlemmer utnevnt av Kunnskapsdepartementet.

UiA tilbyr studieprogram på alle nivå, ph.d.-, master- og bachelornivå i tillegg til en rekke etter- og videreutdanninger.

UiA har tilbudt bachelor i rettsvitenskap siden 2011.

UiA søker her om en 2-årig master i rettsvitenskap.

2 Vedtak

Vilkårene i forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 9. februar 2017 (studietilsynsforskriften) og i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning av 1. februar 2010 (studiekvalitetsforskriften) er ikke oppfylt.

Søknaden om akkreditering av *master i rettsvitenskap* (120 studiepoeng) ved Universitetet i Agder avslås.

3 Faglig vurdering

Der det forekommer «vi» i dette kapitlet, er det et uttrykk for de sakkyndige.

3.1 Oppsummering

Den sakkyndige komiteen anbefaler ikke at Universitetet i Agder sin søknad om akkreditering for en 2-årig master i rettsvitenskap godkjennes av flere grunner. Selv om institusjonen oppfyller, eller er nær ved å oppfylle enkelte forutsetninger for akkreditering, er det særlig kravene til fagmiljøets størrelse og kvalifikasjoner som er bakgrunnen for at komiteen ikke kan anbefale godkjenning av søknaden på akkrediteringstidspunktet. UiA må sikre et fagmiljø med tilstrekkelig bredde og forskningskompetanse som er stort nok til å dekke studiets bredde og egenart. Dette gjelder særlig innenfor de obligatoriske emnene prosess- og strafferett. Videre må UiA arbeide med å utvikle fagmiljøet slik at flere produserer resultater på høyt nivå for å sikre en kvalitet og et omfang på forskningen som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Det er også mangler tilknyttet studietilbudets innhold og oppbygning, herunder for enkelte læringsutbyttebeskrivelser. Institusjonen har eksempelvis en intensjon om å kunne tilby en 2-årig master i rettsvitenskap med en internasjonal profil, men dette er kun i begrenset omfang gjenspeilet i studietilbudets læringsutbyttebeskrivelse. Videre gjenspeiler ikke innholdet i emnebeskrivelsen for emnet Etikk og metode de beskrivelser som følger av emnets læringsutbyttebeskrivelser.

Den sakkyndige komiteen anbefaler at søker utvikler en ny søknad når de mangler og svakheter som påpekes i rapporten er utbedret. Komiteen anbefaler ikke akkreditering av utdanningen 2-årig master i rettsvitenskap ved Universitetet i Agder.

Vurdering etter institusjonens tilbakemelding på rapportutkastet

UiA har kommentert de sakkyndiges vurderinger og har redegjort for noen endringer. Den sakkyndige komiteen har foretatt en ny vurdering basert på tilbakemelding og tilleggsdokumentasjon fra UiA.

Det var særlig kravene til fagmiljøets størrelse og kvalifikasjoner som var bakgrunnen for at komiteen ikke kunne anbefale godkjenning av søknaden i rapportutkastet, særlig gjaldt dette innenfor de obligatoriske emnene prosess- og strafferett. Videre bemerket komiteen at UiA måtte utvikle fagmiljøet slik at flere produserer resultater på høyt nivå, for å sikre kvalitet og et omfang på forskningen som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

UiA har i sine tilbakemeldinger ikke kommentert komiteens uttalelser om at kravet til høy faglig forskningskompetanse innen prosess- og strafferett, som sentrale fag i masterstudiet, ikke er oppfylt. Institusjonen har opplyst at det ikke er én, men to professor II-stillinger som har kompetanse i strafferett. Basert på de nye opplysninger som kommer frem i tilbakemeldingene er komiteen av den oppfatning at hvis den ene professor II går over i hovedstilling vil kravet til høy faglig forskningskompetanse innen strafferett være oppfylt. Dette oppfyller imidlertid ikke krav til høy faglig forskningskompetanse innen prosessrett.

UiA fremhevet videre i sine tilbakemeldinger at fagmiljøets størrelse er tilstrekkelig sett i sammenheng med det planlagte antall studieplasser. Komiteen mener likevel at 3,36 årsverk avsatt til undervisning og veiledning og 0,91 til annen virksomhet knyttet til studietilbudet, er lite. Det samlede fagmiljøet er lite, og komiteen er videre av den oppfatning at personer som ikke har tellende publikasjoner de siste fem årene vanskelig kan anses som aktive forskere. Komiteens vurdering er videre at forskriftens krav til bredde i fagmiljøet ikke er oppfylt. Komiteen kan ikke se at institusjonen i sin kommentar har bidratt med opplysninger som endrer disse vurderingene.

Det ble også påpekt mangler tilknyttet studietilbudets innhold og oppbygning, herunder for enkelte læringsutbyttebeskrivelser. UiA har i sine tilbakemeldinger kommentert at den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen oppnås gjennom de obligatoriske emnene. Metodedelen i emnet Etikk og metode vil ifølge de oppdaterte opplysningene bli styrket. Den sakkyndige komiteen bemerker likevel at det fortsatt er noen mangler tilknyttet enkelte læringsutbyttebeskrivelser, herunder særlig at komparative vurderinger er satt som del av overordnet læringsutbyttebeskrivelse, men kan kun oppnås gjennom å ta valgemnet «Comparative Law».

For at komiteen skal kunne anbefale akkreditering må UiA sikre at alle studentene oppnår det overordnede læringsutbytte gjennom de obligatoriske emnene. Videre må fagmiljøet styrkes med én ansatt i hovedstilling med minst førstestillingskompetanse innenfor prosessrett, for å oppfylle kravet til høy faglig forskningskompetanse innen fagområdet og sikre et fagmiljø av aktive forskere som er stort nok til å dekke studiets bredde og egenart. Videre må institusjonen styrke fagmiljøet slik at flere produserer resultater på høyt nivå, for å sikre en kvalitet og et omfang på forskningen som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Basert på institusjonens tilbakemeldinger og nye opplysninger, er den sakkyndige komiteen fortsatt av den oppfatning at de ikke anbefaler at Universitetet i Agder sin søknad om akkreditering for en 2-årig master i rettsvitenskap godkjennes.

3.2 Forutsetninger for akkreditering

3.2.1 Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler

Fra studiekvalitetsforskriften:

§ 3-1 (4) En forutsetning for akkreditering av studietilbud er at kravene i lov om universiteter og høyskoler er oppfylt. Forskrifter gitt med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 3-2 skal legges til grunn for akkrediteringen.

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-1 (1) Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.

Vurdering

Krav til styringsordning, reglement, klagenemnd, læringsmiljøutvalg og kvalitetssikringssystem er ikke vurdert i denne omgang da institusjonen er et akkreditert universitet. De kravene som vurderes er universitets- og høyskolelovens krav til vitnemål og Diploma Supplement i lovens § 3-11, og krav til opptak og omfang av selvstendig arbeid i hhv §§ 2, 3 og 6 første avsnitt i mastergradsforskriften.

Omfang av masterstudiet

Masterstudiet i rettsvitenskap ved UiA vil være en ordinær master av 120 studiepoengs omfang i henhold til mastergradsforskriften § 3, og oppfyller kravene i mastergradsforskriften om minst 30 studiepoeng i selvstendig arbeid, og omfanget av graden som helhet tilsvarer 120 studiepoeng. Hovedregelen er en mastergradsoppgave på 30 studiepoeng, men det er også mulig å søke om å skrive en masteroppgave på 60 studiepoeng.

Opptakskrav

Studiets opptakskrav skal være i tråd med mastergradsforskriften og tydeliggjøre de faglige forutsetningene som kreves for å begynne på studiet. Opptakskravene skal være fastsatt i institusjonens lokale forskrift, og også komme frem av studieplanen.

UiA planlegger et opptak på 40 studenter hvert år. Ordinær søknadsfrist for opptak til masterstudiet i rettsvitenskap vil være 15. april med ettersendingsfrist 1. juli, og studiet vil ha oppstart hvert høstsemester.

Ifølge søknaden kreves «Bachelorgrad i rettsvitenskap eller tilsvarende utdanning», med krav om vektet gjennomsnittskarakter på C eller bedre, for å få opptak til masterstudiet i rettsvitenskap. Ifølge suppleringsbrev av 28. april 2022 skal «Bachelorgrad i rettsvitenskap eller tilsvarende utdanning» forstås som krav til utdanning hvor minimum 150 studiepoeng er innen rettsvitenskapelige emner. Videre følger det av samme brev at følgende emnegrupper må inngå i den tidligere utdanningen:

- Juridisk metode, ex. phil. og ex. fac. (minimum 25 studiepoeng).
- Offentlig rett (minimum 40 studiepoeng), hvor emnegruppen må omfatte sentrale offentligrettslige emner, herunder statsrett, forvaltningsrett, EU/EØS-rett og internasjonale menneskerettigheter.
- Privatrett (minimum 65 studiepoeng), hvor emnegruppen må omfatte sentrale privatrettslige emner, herunder kontraktsrett, statisk tingsrett, erstatningsrett og pengekravrett.

Blant annet anses kandidater som tar en bachelorgrad i rettsvitenskap ved UiA som en god rekrutteringskilde for et masterstudium ved UiA. Videre er formuleringen «Bachelorgrad i rettsvitenskap eller tilsvarende utdanning» valgt for å synliggjøre at også studenter fra de eksisterende integrerte masterprogrammene har mulighet til å søke seg til UiAs masterstudium selv om disse kandidatene ikke kan vise til en bachelorgrad etter fullførte tre års studier.

Det er i dag ingen krav til hvilke fag og emner «Bachelor i rettsvitenskap» skal inneholde. Den sakkyndige komiteen bemerker derfor at institusjonen kontinuerlig må vurdere innholdet i de ulike bachelorutdanningene, når man vurderer om kandidaten tilfredsstillende institusjonens opptakskrav til den 2-årige masterutdanningen. For at det samlede læringsutbyttet etter fullført 5-årig utdanning skal gi den juridiske generalistutdanning som graden master i rettsvitenskap skal føre til, er det derfor viktig at institusjonen er svært bevisst på hvilke faglige krav den oppstiller som opptaksgrunnlag for masteren, se lignende i Kunnskapsdepartementets brev av 18. januar 2022. Institusjonen må påse at opptakskravene sikrer at kandidaten oppnår tilstrekkelig bredde og dybde i den samlede 5-årige utdanning som gir rett til graden «Master i rettsvitenskap».

Det er positivt at UiA bemerker at kandidater fra de integrerte masterprogrammene kan være aktuelle kandidater til masterprogrammet. Den sakkyndige komiteen vil likevel bemerke at det kan være problematisk for institusjonen å påse at kandidater fra de integrerte masterprogrammene oppnår det samlede læringsutbyttet etter fullført 5-årig utdanning, ettersom studenter fra de integrerte masterprogrammene ikke oppnår en bachelorgrad etter tre fullførte år. Et problem som reiser seg er om en institusjon som gir opptak for kandidater som har fullført 3-årig utdanning i rettsvitenskap, men som ikke har fått utstedt vitnemål, kan utstede vitnemål for «Master i rettsvitenskap» etter fullførte 5-år. Dette er særlig relevant fordi det for institusjonen kan være vanskelig å vurdere om kandidaten tilfredsstillende det samlede læringsutbyttet etter fullført 5-årig utdanning, ettersom kandidaten ikke har en bachelorgrad å vise til. Dette er likevel ikke noe som den sakkyndige komiteen kan ta stilling til, men noe institusjonen bør se videre på.

Basert på det ovennevnte mener den sakkyndige komiteen at UiAs opptakskrav er i samsvar med universitets- og høyskoleloven, og mastergradsforskriften.

Rammeplan

Det er ikke vedtatt særlige rammeplaner for studiet/fagområdet.

Vitnemål og Diploma Supplement

Utkast til vitnemål og Diploma Supplement følger av vedleggene «Vitnemål for rettsvitenskap masterprogram UiA» og «Diploma Supplement for rettsvitenskap masterprogram UiA». Norsk navn på graden er Master i rettsvitenskap, og engelsk oversettelse er «Master's programme in Law».

Læringsutbyttebeskrivelsen følger av søknaden side 8 samt vedlagt utkast til vitnemål. Engelsk oversettelse følger av Diploma Supplement. Oversettelsen er i hovedsak presis, og samsvarer godt med den norske. Den sakkyndige komiteen har likevel noen bemerkninger. Kulepunkt 1 under «Kunnskap» har den norske ordlyden: «Kandidaten skal ha avansert kunnskap om juridisk metode og de verdiene som ligger til grunn for retten». I den engelske versjonen er kulepunktet oversatt til «The candidate must be able to show advanced knowledge of legal method». Det mangler følgelig oversettelse av ordlyden «og de verdiene som ligger til grunn for retten». Videre har den engelske oversettelsen ett ekstra kulepunkt under «Skills», hvor det i kulepunkt 4 står at kandidaten skal kunne «carry out various types

of legal work tasks in a punctual, precise and ethically sound manner». Det eksisterer ikke ett slikt punkt i den norske læringsutbyttebeskrivelsen.

Universitetet må

- samordne norsk og engelsk oversettelse av læringsutbyttebeskrivelsene

Universitetet bør

- kontinuerlig vurdere hvilke institusjoner som tilbyr utdanning som tilfredsstillende opptakskravene, og som sammen med fullført mastergrad sikrer at det samlede læringsutbyttet etter fullført 5-årig utdanning gir den juridiske generalistutdanning som graden master i rettsvitenskap skal føre til
- avklare om og hvordan studenter som har fullført tre år hos de integrerte masterstudiene kan fullføre mastergraden hos UiA

Vurdering etter institusjonenes tilbakemelding på rapportutkast

Den sakkyndige komiteen bemerket i rapportutkastet at UiA, for å oppfylle kravene til vitnemål og diploma supplement etter universitets- og høyskoleloven § 3-11, måtte samordne norsk og engelsk oversettelse av læringsutbyttebeskrivelsene. I institusjonens tilbakemelding på rapportutkastet bemerket UiA til punkt 3.2.1 at oversettelsesfeilen i emnet «Etikk og metode» skyldes en inkurie, og vil bli rettet opp. Komiteens bemerkning gjaldt imidlertid den engelske oversettelsen av studiets læringsutbyttebeskrivelse. Dette har ikke UiA kommentert, og det er ikke lagt ved en ny oversettelse av læringsutbyttebeskrivelsen. Komiteen kan derfor ikke se at det foreligger ny informasjon knyttet til dette punktet, og viser til den opprinnelige vurderingen.

Komiteen oppstilte også to bør-punkter i rapportutkastet, som institusjonen kan velge å gjøre noe med dersom de selv ønsker. Disse er ikke bemerket i institusjonens tilbakemeldinger, og de blir derfor fortsatt stående.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt.

Universitetet må

- samordne norsk og engelsk oversettelse av læringsutbyttebeskrivelsene

Universitetet bør

- kontinuerlig vurdere hvilke institusjoner som tilbyr utdanning som tilfredsstillende opptakskravene, og som sammen med fullført mastergrad sikrer at det samlede læringsutbyttet etter fullført 5-årig utdanning gir den juridiske generalistutdanning som graden master i rettsvitenskap skal føre til
- avklare om og hvordan studenter som har fullført tre år hos de integrerte masterstudiene kan fullføre mastergraden hos UiA

3.2.2 Informasjon om studietilbudet

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-1 (2) Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon, samt muligheter for studentutveksling.

Vurdering

UiA viser i vedlegget «Studieplan rettsvitenskap masterprogram UiA», samt i øvrige deler av søknaden at institusjonen har utarbeidet en omfattende studieplan. Studieplanen fremstilles både skjematisk og gjennom tekst. Det er lett å få oversikt over når den enkelte student kan forvente å gjennomføre de enkelte emnene. Beskrivelse av hvert emne følger også av studieplanen, hvilket er positivt. Det er lett å lese ut fra studieplanen hvilke emner som er obligatoriske, og hvor mange studiepoeng hvert enkelt emne har. Videre kommer det klart frem av studieplanen at studentene har tre alternativer på tredje og fjerde semester. Disse alternativene er: utveksling og masteroppgave, spesialemne og masteroppgave eller, etter søknad, masteroppgave på 60 studiepoeng.

Det kommer frem av studieplanen side 4 at studenter som ønsker å skrive masteroppgave på 30 studiepoeng, må bestå 60 studiepoeng, inklusiv «JURxx2 Etikk og metode» for å få veileder og begynne på masteroppgaven. Videre fremgår det av planen at studenter som ønsker å skrive masteroppgave på 60 studiepoeng må ha bestått minst 30 studiepoeng, inklusiv «JURxx2 Etikk og metode». Studieplanen viser således hvilke krav studiet stiller til progresjon på en god måte.

Studieplanen viser at studenter kan søke om å få godkjent emner fra andre masterstudium i rettsvitenskap. Videre fremgår det av planen at alle emner er på 7,5 studiepoeng, med unntak av ST-408 som er på 10 studiepoeng. Det fremstår umiddelbart som litt merkelig at kun ett valgemne er på 10 studiepoeng. En student som ønsker å ta dette valgemnet kan ende opp med totalt 122,5 studiepoeng ved fullført mastergrad. Det er likevel ikke noe komiteen anser som problematisk, ettersom UiA som nevnt åpner opp for at studenter kan få godkjent emner fra andre masterstudium (UiO opererer f.eks. hovedsakelig med valgfag på 10 studiepoeng). Det viktigste er at studenten ved fullført mastergrad har bestått minst 120 studiepoeng, hvorav minst 30 av disse er fra valgemner.

Basert på det ovennevnte, samt vedlegg og søknaden forøvrig, har den sakkyndige komiteen kommet frem til at institusjonen oppfyller kravene etter studietilsynsforskriften § 2-1 andre ledd.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt.

Universitetet bør

- vurdere hvilke valgemner hos andre institusjoner som kan bli godkjent som valgemner hos UiA

- redegjøre for hvilke kriterier eller hvilke prosesser institusjonen har for å sikre at innholdet i valgemner studenter tar ved andre institusjoner er faglig relevant for utdanningen

3.3 Krav til studietilbudet

3.3.1 Læringsutbytte og studiets navn

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-2 (1) Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

Kravet knytter seg til å vise at læringsutbyttet for studietilbudet beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) og at studietilbudet har et dekkende navn.

Studiets navn

Studiets navn er «Master i rettsvitenskap». Komiteen finner at navnet er dekkende for studietilbudet og navnet er i samsvar med tilsvarende studier ved andre norske universiteter. Den engelske oversettelse av navnet er «Master's programme in Law». Komiteen mener at navnet er adekvat og samsvarer med det norske navnet.

Læringsutbytte

Overordnet læringsutbytte for master i rettsvitenskap er utformet med utgangspunkt i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) på mastergradsnivå (nivå 7). I søknaden beskrives det at studiet skal gi kandidatene den kompetansen jurister bør ha for å fylle samfunnets behov for juridisk kompetanse i ulike roller. Sett i sammenheng med bachelorstudiet skal masterstudiet i rettsvitenskap gi kandidatene bred juridisk kompetanse som setter dem i stand til å fylle alle de roller jurister inntar i samfunnet. UiA har ved utformingen av læringsutbyttet lagt vekt på fordelene ved en enhetlig juristutdannelse i Norge.

Læringsutbytte i programbeskrivelsen er i vedlegget «LU - læringsutbytte i programbeskrivelsen sammenlignet med NKR – nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, Nivå 7 Master (2. syklus)» sammenlignet med læringsutbyttebeskrivelsene i NKR, og komiteen finner, at så vel den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen som de fagspesifikke læringsutbyttebeskrivelsene er på masternivå.

I vedlegget «Læringsutbytte (LU) i programbeskrivelsen sammenlignet med LU i obligatoriske emner i programmet» er det overordnede læringsutbytte i programbeskrivelsen koblet med læringsutbyttet for de obligatoriske emnene, som inngår i programmet. 22,5 studiepoeng er obligatoriske i første og andre semester, mens 30 eller 60 obligatoriske studiepoeng er knyttet til masteroppgaven i tredje og eventuelt i fjerde semester. I tabellen beskrives målene gjennom krav til læringsutbytte i form av kunnskap,

ferdigheter og generell kompetanse, og søkeren har i søknaden gjort rede for valgene, som er gjort i arbeidet med læringsutbyttebeskrivelsen.

Den sakkyndige komiteen bemerker at UiA i søknaden side 13/42 skriver at «UiA har valgt en slik internasjonal profil, ettersom det er stadig større etterspørsel etter denne kompetansen» og at UiA i det supplerende materiale sendt til NOKUT i april 2022 skriver at valgemnene med internasjonalt fokus skal anses for sentrale deler av studiet. Dette er ikke avspeilet i læringsutbyttebeskrivelsen for studietilbudet. Selv om det ikke spesifikt er et krav i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk at læringsutbyttet skal inneholde et slikt internasjonalt aspekt, mener komiteen likevel at det forventes at et masterstudium i rettsvitenskap forholder seg til de internasjonale aspekter av fagene som inngår i studietilbudet og at dette avspeiles i den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen. Videre bemerker komiteen at det internasjonale aspekt i høy grad er knyttet til valgemnene på 3. semester, hvor studentene også har mulighet for at dra på utveksling eller ta et praksisemne. Derom UiA velger å tydeliggjøre studiets internasjonale aspekter i læringsutbyttebeskrivelsen, må UiA sikre at alle studentene har mulighet for å oppfylle den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen uansett hvordan den enkelte student setter sammen sitt 3. semester.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt.

Universitetet bør

- sikre at studiets internasjonale aspekter tydeliggjøres og klart fremgår av læringsutbyttebeskrivelsen. Derom UiA velger å tydeliggjøre studiets internasjonale aspekter i læringsutbyttebeskrivelsen, må UiA sikre at alle studentene har mulighet for å oppfylle den overordnede læringsutbyttebeskrivelse uansett hvordan den enkelte student setter sammen sitt 3. semester.

3.3.2 Studietilbudets faglige oppdatering og relevans

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-2 (2) Studietilbudet skal være faglig oppdatert, og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.

Vurdering

Vurderingen her knytter seg til om studietilbudet er faglig oppdatert innenfor kunnskapsutviklingen i både akademia og relevant profesjons-, arbeids- og samfunnsliv, og om studietilbudet kvalifiserer for videre studier på ph.d.-nivå.

De emnene som inngår i masterstudiet, omhandler gjeldende rett. Det ligger i fagets natur at det til enhver tid kreves at studiet er oppdatert i forhold til gjeldende rett. Komiteen vurderer, at den faglige oppdatering av studiets innhold sikres gjennom studiets forankring i det faglige miljøet ved UiA og gjennom de aktiviteter som er beskrevet i søknaden. Komiteen viser til at det også skjer en systematisk vurdering av studiets relevans ved

periodiske programevalueringer der studenter og interne og eksterne deltagere, herunder personer som representerer arbeidsgivere/praksisfeltet, deltar i vurderingen.

Studiet skal ifølge søknaden gi selvstendig kompetanse for arbeidslivet og skal kunne gi mulighet for opptak til videre studier med mulighet for å oppnå en ph.d. grad i rettsvitenskap. Komiteen mener at studiet har tydelig relevans for arbeidslivet. Komiteen mener videre at dette masterstudiet i rettsvitenskap kan kvalifisere for opptak til ph.d. graden. Studiet oppfyller derfor kravet om at det skal ha relevans for videre studier.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt.

3.3.3 Studietilbudets arbeidsomfang

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-2 (3) Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500-1800 timer per år for heltidsstudier.

Vurdering

Det anføres i søknaden at det samlede arbeidsomfanget vil utgjøre 1620 timer pr. studieår. Det samlede arbeidsomfanget er fordelt på emner, se vedlegget "Samleskjema for kvantifisering av studentenes arbeidsomfang".

Selvstudium, inkludert det som er kategorisert som eksamensforberedelser, utgjør størstedelen av arbeidsomfanget. Organisert undervisning utgjøres av deltakelse i forelesninger og seminarer. Det er også satt av timer til individuell veiledning i forbindelse med masteroppgaven.

Arbeidsomfanget er tilpasset opplegget for studiet for å oppnå studiets læringsutbyttebeskrivelser gjennom de ulike arbeidsformene.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt.

3.3.4 Studietilbudets innhold, oppbygning og infrastruktur

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-2 (4) Studietilbudets innhold, oppbygning og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Vurdering

Innhold og oppbygning

UiA gir i søknaden en beskrivelse av studiets innhold og oppbygning på sidene 12-13 og i tilhørende vedlegg. Studiet går over to studieår inndelt i to semestre hvert studieår. Dette

gir fire semestre til sammen. Masterstudiet består av obligatoriske emner (inkludert masteroppgaven) og spesialeemner/valgemner.

Første semester er inndelt i tre emner, hvorav to er obligatoriske. Disse er formuerett (15 studiepoeng) og etikk og metode (7,5 studiepoeng). I første semester velger studenten i tillegg ett av tre mulige spesialeemner (7,5 studiepoeng). Disse er: JURxx4 EU and EEA Commercial Law, JURxx7 International Human Rights Law and Institutions og JURxx8 Comparative Law. Dette er engelskspråklige, juridiske emner.

I andre semester følger studentene emnet prosess- og strafferett (30 studiepoeng).

Tredje semester åpner for ulike valg muligheter. Studentene kan velge utveksling (30 studiepoeng). De studentene som ikke velger utveksling, kan enten velge blant følgende spesialeemner (30 studiepoeng): JURxx4 EU and EEA Commercial Law, JURxx5 Offentlige anskaffelser, JURxx6 Konkurranserett, JURxx7 International Human Rights Law and Institutions, JURxx8 Comparative Law, JURxx9 Praksisemne, JU-406 Foretaksrett, JU-407 Skatte- og avgiftsrett og ST-408 The European Union and Domestic administration eller begynne på masteroppgaven, som i så fall skal være på 60 studiepoeng.

Ett av spesialemnene i tredje semester kan som vist over være et valgfritt praksisemne på 7,5 studiepoeng, med krav om et praksisopphold på 150 timer. UiA har inngått avtaler om praksisplass med seks ulike virksomheter og institusjoner, se nærmere vedrørende praksis, avsnitt 3.3.9. Komiteen vil her bemerke, at det følger verken av emnebeskrivelsen eller av søknaden hvordan søker sikrer kvaliteten i praksisoppholdet og at studenten oppnår fagets læringsutbytte

Fjerde semester for alle studentene utgjøres av masteroppgaven på 30 studiepoeng.

I vedlegget «Samsvar mellom LU for programmet og LU for obligatoriske emner» illustreres det hvordan læringsutbyttebeskrivelsene oppnås i relasjon til de enkelte obligatoriske emnene.

Per i dag eksisterer det ikke formelle kriterier for det faglige innholdet i et masterstudium i rettsvitenskap, men UiA skriver i søknaden side 3/42, at «Masterprogrammet i rettsvitenskap er utformet som en generalistutdanning i tråd med tradisjonell oppbygging, struktur og innhold i rettsvitenskapelige masterprogram i Norge. Dette innebærer at prosess, strafferett og formuerett inngår som obligatoriske emner». Det anføres videre i søknadens omtale av spesialemnene at en internasjonal profil er mulig ved valg av spesialeemner, og UiA viser til at det er stadig større etterspørsel etter slik kompetanse.

Den sakkyndige komiteen bemerker at den internasjonale profilen kun i begrenset omfang vises i studietilbudets læringsutbyttebeskrivelse. Komiteen antar at dette skyldes at den internasjonale profilen primært oppnås gjennom mulige valg av de spesialemnene som er vist over, og at det overordnede læringsutbyttet dermed må sikres gjennom de obligatoriske fag. Dette gjør det likevel vanskelig at hevde at studietilbudet har en internasjonal profil. Se også komiteens bemerkninger under punkt 3.3.1.

I denne sammenheng vil komiteen bemerke at tittelen på emnet Etikk og metode ikke svarer til innholdet i emnet, som i all hovedsak er etikk. Det følger av oversikten i vedlegget "Læringsutbytte (LU) i programbeskrivelsen sammenlignet med LU i obligatoriske emner i programmet" at det inngår i LU for emnet at kandidaten skal kunne anvende juridisk metode til å analysere, drøfte og løse konkrete rettsspørsmål på en kritisk, selvstendig og etisk måte. Dette gjenfinnes etter komiteens vurdering ikke i emnebeskrivelsen for emnet Etikk og metode. Komiteen vil her bemerke at det er vår oppfatning at metode må være et sentralt emne i en master i rettsvitenskap. Se nærmere kommentarer i punkt 3.3.10.

Videre vil komiteen bemerke at studentene i henhold til læringsutbyttebeskrivelsen for emnet prosess- og strafferett skal oppnå ferdigheter i å foreta rettspolitiske og komparative vurderinger av rettsreglene. Dette aspekt er vanskelig å se i emnebeskrivelsen for nevnte emne (se også Comparative law som omfatter komparativ vurdering). Avslutningsvis viser komiteen til at tre av spesialemnene undervises sammen med ikke-jurister, og komiteen mener dette kan være en utfordring i forhold til progresjon og faglig nivå i emnet.

Infrastruktur

Tilgangen til bibliotekressurser er vesentlig for jusstudenter, herunder særlig tilgangen til jusbøker og tidsskrifter. Sentrale kilder er tilgjengelig gjennom nettbaserte databaser som Lovdata, Idunn og Gyldendal Rettsdata. Komiteen finner at søker oppfyller kravet om tilgang til bibliotekstjenester innenfor fagets egenart. UiA gir en grundig beskrivelse av den øvrige infrastruktur, herunder fysiske og digitale ressurser, og komiteen finner, at UiA på tilfredsstillende vis har gjort rede for dette.

Universitetet må

- sikre at den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen oppnås gjennom særlig de obligatoriske emnene
- sikre at læringsutbyttebeskrivelsen for enkelte emner er gjenspeilet på en tydelig måte i emnebeskrivelsene
- sikre at navnet på det obligatoriske emne Etikk og metode gjenspeiler det reelle innhold i emnet
- sikre at studentene får tilstrekkelig med juridisk metode enten gjennom emnet Etikk og metode eller gjennom andre obligatoriske emner

Universitetet bør

- sikre at det er klart hvordan emner som undervises på tvers av studietilbud har et faglig nivå som er relevant for et masterstudium i rettsvitenskap
- beskrive hvordan søker sikrer kvaliteten i praksisoppholdet og at studenten oppnår fagets læringsutbytte

Vurdering etter institusjonenes tilbakemelding på rapportutkast

Den sakkyndige komiteen bemerket i rapportutkastet at tittelen på emnet Etikk og metode ikke svarer til innholdet i emnet, som i all hovedsak er etikk.

UiA har lagt ved en oppdatert emnebeskrivelse for emnet Etikk og metode i tilsvaret til rapportutkastet, som utbygger den delen av emnet som omhandler metode. Komiteen

finner at det nå er overensstemmelse mellom navnet på det obligatoriske emnet Etikk og metode og det reelle innholdet i emnet. Komiteen mener videre at studietilbudet nå har et tilstrekkelig metodeelement.

Komiteen fant videre at UiA for å oppfylle studietilsynsforskriften § 2-2 fjerde ledd, må sikre at den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen oppnås gjennom de obligatoriske emnene og at læringsutbyttebeskrivelsen for enkelte emner er gjenspeilet på en tydelig måte i emnebeskrivelsene. UiA har i tilsvaret til rapportutkastet bare vist til at den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen oppnås gjennom de obligatoriske emnene. Komiteen kan ikke se at UiA har svart på komiteens bemerkninger. Komiteen stiller seg tvilende til om læringsutbyttebeskrivelsens 4. punkt under Ferdigheter (foreta rettspolitiske og komparative vurderinger av rettsreglene) oppnås for emnet Prosess- og strafferett og Comparative law, slik UiA skriver i søknadens vedlegg «Læringsutbytte (LU) i programbeskrivelsen sammenlignet med LU i obligatoriske emner i programmet». UiA har ikke gjort rede for at komparative vurderinger inngår i andre emner. Ettersom Comparative law ikke er et obligatorisk emne, er komiteen ikke enig, når UiA anfører, at den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen oppnås gjennom de obligatoriske emnene. Komiteen finner i tillegg at det er uklart om det overordnede læringsutbyttet, om at studentene skal oppnå ferdigheter i å foreta rettspolitiske vurderinger av rettsreglene, er avspeilet i emnebeskrivelsen for Prosess og strafferett. Komiteen kan derfor ikke se at studenter som ikke velger emnet Comparative law, vil kunne oppnå det overordnede læringsutbyttet for studiet.

Komiteen vil fortsatt peke på at universitetet bør sikre at emner som undervises på tvers av studietilbud har et faglig nivå som er relevant for et masterstudium i rettsvitenskap, og at universitetet bør beskrive hvordan de sikrer kvaliteten i praksisoppholdet og at studenten oppnår fagets læringsutbytte. Da komiteen fortsatt finner at det er emner som universitetet bør vurdere nærmere fastholdes bør-punktet.

Den sakkyndige komiteen mener på denne bakgrunn at UiA fortsatt ikke oppfyller kravene til studietilsynsforskriften § 2-2 fjerde ledd om å sikre at studietilbudets innhold er tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt.

Universitetet må

- sikre at den overordnede læringsutbyttebeskrivelsen oppnås gjennom særlig de obligatoriske emnene
- sikre at læringsutbyttebeskrivelsen for de omtalte enkelte emnene er gjenspeilet på en tydelig måte i emnebeskrivelsene

Universitetet bør

- sikre at det er klart hvordan emner som undervises på tvers av studietilbud har et faglig nivå som er relevant for et masterstudium i rettsvitenskap
- beskrive hvordan søker sikrer kvaliteten i praksisoppholdet og at studenten oppnår fagets læringsutbytte

3.3.5 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-2 (5) Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

Vurdering

Undervisnings-, lærings-, og vurderingsformene er beskrevet i søknaden på sidene 15-17. Undervisning-, lærings- og vurderingsformene er også beskrevet i vedlegget «Oversikter over ulike undervisnings- lærings- og vurderingsformer».

Undervisningen består i hovedsak av forelesninger og seminarer. UiA viser til at forelesninger tilbyr et alternativt og faglig oppdatert perspektiv på stoffet i pensumlitteraturen, i tillegg til at foreleseren kan sette stoffet inn i en bredere sammenheng. UiA peker også på at studentene oppmuntres til refleksjon og kritisk tekning rundt lærestoffet gjennom at de i forelesningene gjøres kjent med ulike perspektiver på faglige spørsmål. Forelesningene åpner dermed for en helhetlig, oppdatert fremstilling av til dels komplekse tema. Forelesningene skiller seg på denne måten fra seminararbeid hvor man tar utgangspunkt i konkrete oppgaver som skal løses. Seminarene vil ha fokus på at studentene får trening i muntlig presentasjon, herunder argumentasjonsteknikk og ulike metodiske aspekter ved fremstillingen. Forelesninger og seminarer anvendes både for obligatoriske emner og for spesialemer. På dette grunnlaget er det komiteens vurdering at studietilbudet legger til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

I forbindelse med masteroppgaven vil studentene få individuell veiledning.

I de fleste emner inngår obligatoriske oppgaver som er vilkår for å kunne gå opp til eksamen. I ett tilfelle er dette en muntlig presentasjon, ellers er det skriftlige individuelle oppgaver.

Vurderingsformen er for alle emnene (både obligatoriske emner og spesialemer) en individuell skriftlig eksamen. I de fleste tilfellene er dette en skoleeksamen. Komiteen bemerker, at det i beskrivelsen av læringsutbyttet fremgår, at kandidaten skal kunne redegjøre skriftlig og muntlig for et rettslig standpunkt på en tydelig og presis måte, og at kandidaten skal kunne formidle juridiske resonnementer, skriftlig og muntlig, til jurister, andre profesjoner og allmennheten. Komiteen finner, at det er usikkert, om dette læringsutbyttet kan oppnås, når det eneste formaliserte kravet om muntlig fremstilling er en muntlig presentasjon som skal godkjennes i faget prosess- og strafferett. Komiteen bemerker videre at det i beskrivelsen av læringsutbyttet også fremgår at kandidaten skal kunne reflektere over rettsvitenskapens forhold til andre vitenskapsdisipliner og samarbeide med fagpersoner fra andre fagområder, samt som nevnt kunne formidle juridiske resonnementer både skriftlig og muntlig, til jurister, andre profesjoner og

allmennheten. Det er anført i vedlegg "Læringsutbytte (LU) i programbeskrivelsen sammenlignet med LU i obligatoriske emner i programmet", at disse generelle kompetansene inngår i emnene Etikk og metode samt i prosess- og strafferett. Komiteen bemerker her at det er uklart i hvilket omfang studentene i disse emnene møter fagpersoner fra andre rettsområder og dermed hvordan disse kompetansene vurderes.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt.

Universitetet bør

- i større grad benytte seg av ulike vurderingsformer slik at det i større grad også vurderer de muntlige ferdighetene
- presisere hvor og hvordan det sikres at læringsutbyttebeskrivelsens mål om at kandidaten skal kunne reflektere over rettsvitenskapens forhold til andre vitenskapsdisipliner og samarbeide med fagpersoner fra andre fagområder, samt kunne formidle juridiske resonnementer både skriftlig og muntlig, til jurister, andre profesjoner og allmennheten, oppnås

3.3.6 Kobling til forsknings og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid

Fra studietilsynsforordningen:

§ 2-2 (6) Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid.

Vurdering

Kravet knytter seg til å vise en tilstrekkelig relevant gjensidig kobling mellom FoU- virksomheten og studietilbudet, i tillegg til å vise hvordan studentene introduseres for forskning og faglig utviklingsarbeid i løpet av studiet.

UiA skriver i søknaden at studentene vil møte forskning dels gjennom undervisningen hvor underviserne i hovedsak er aktive forskere innenfor fagområdet, samt hvor underviserne støtter seg tungt på egne og andres forskningsresultater. Dernest møter studentene forskning i metodeundervisningen, gjennom opplæring i forskningsmetodikk og gjennom presentasjon av forskningsresultater. Videre fremhever UiA at studentene vil møte forskning gjennom oppgaveskriving og vurdering av andres metodebruk. Det vises i tillegg til at studentene bidrar i evalueringer, inviteres på faglunsjer og til samarbeid med linjeforeninger om arrangementer som gjesteforelesninger og skrivekurs.

Det fremgår at underviserne i hovedsak vil være aktive forskere innenfor de fagområdene de underviser i. Dette kan være en god måte for å sikre tett kobling mellom forskning og utdanning. Det kan neppe kreves at man skal ha forskningskompetanse innenfor alle områder hvor det undervises. Samtidig synes det klart at hovedregelen like fullt bør være at underviserne er aktive forskere innenfor fagområdene, og at det er tilstrekkelig mange aktive forskere tilknyttet studietilbudet. Som det fremgår av punkt 3.4.1 mener komiteen at de vitenskapelig ansatte samlet mangler forskningskompetanse innenfor flere av områdene det skal undervises i. Dels er forskningskompetansen i formuerett noe svak, mens den i prosess- og strafferett og metode, stort sett mangler helt. I tillegg er det som vist i punkt

3.4.5 svakheter ved det samlede forskningsmiljøets forskningsarbeid. Få av de med fast stilling ved UiA har produsert tellende publikasjoner de siste årene, og det forhold at det er relativt få aktive forskere knyttet til Institutt for rettsvitenskap, kan ha negative konsekvenser for den gjensidige kobling mellom FoU-virksomheten og studietilbudet, og for hvordan studentene vil bli introdusert for forskning.

I søknaden er det særlig fremhevet at metodeundervisningen vil sikre en kobling mellom forskning og utdanning. Som nevnt under punkt 3.3.4 er komiteen i tvil om hvor mye metode dette faget inneholder, da både læringsutbyttebeskrivelsene og det vesentlige av pensum er knyttet til etikk. Som vist i punkt 3.4.1 ser det ikke ut til at noen av underviserne i faget har forskningskompetanse innen metode. Det er dermed tvilsomt i hvor stor grad denne undervisningen kan bidra til den tette koblingen mellom forskning og utdanning som beskrives i søknaden.

Til tross for svakhetene vist over, må det fremheves at det synes klart at studietilbudet gjennom emnebeskrivelsene, litteraturen og undervisningen vil basere seg på relevant og oppdatert forskning. Selv om forskningsmiljøet knyttet til studietilbudet er av begrenset omfang, og det er mangler når det gjelder forskningskompetanse innenfor enkelte områder, finner vi her å legge avgjørende vekt på at studietilbudet samlet sett synes koblet opp mot relevant forskningsarbeid.

Komiteen ser videre at studentene vil bli introdusert for forskning på ulike måter i løpet av studiet, men savner at det også diskuteres hvordan skriving av masteroppgaven vil ha en særlig tett kopling til forskning.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt.

Universitetet bør

- styrke fagmiljøet gjennom å tilføre flere aktive forskere, og gjennom å sikre at dagens ansatte er aktive forskere fremover for å sikre studietilbudets kobling til forskning
- styrke fagmiljøet innenfor de fagområder hvor det per i dag er mangler
- tydeliggjøre hvordan studentenes arbeid med masteroppgaven vil introdusere studentene for forskningsoppgaver og bidra til en tett kobling mellom studie og forskning

3.3.7 Ordninger for internasjonalisering

Fra studietilsynsforordningen:

§ 2-2 (7) Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Kravet innebærer at studietilbudet settes i en internasjonal kontekst, slik at studentene eksponeres for et mangfold av perspektiver. Det som vurderes er om institusjonen tydeliggjør studietilbudets internasjonale dimensjoner. Ordningene for internasjonalisering

kan omfatte en rekke aktiviteter slik som bruk av internasjonal litteratur, internasjonale gjesteforelesere, innvekslingsstudenter eller studentenes deltakelse på internasjonale workshops og konferanser. Dette er ikke en uttømmende liste.

Av søknaden fremgår det at UiA i mange år har vektlagt internasjonalisering, og har en klar strategi videre for å øke det internasjonale aspektet i utdanningene. UiA åpner for både utveksling og innveksling av studenter. Flere emner hos UiA vil ha en internasjonal profil og et internasjonalt innhold, der også problemstillingene og emnets kjerne har et internasjonalt utgangspunkt. I første semester legges det opp til at studentene må velge ett av følgende emner som undervises på engelsk: EU and EEA Commercial Law, International Human Rights Law and Institutions og Comparative Law. Disse emnene er også åpne for innvekslingsstudenter, hvilket er positivt ettersom man slik vil få et internasjonalt perspektiv i klasseromsundervisningen. UiA vil videre sikre at det benyttes internasjonal litteratur og eksempler også på andre områder i studiet.

Det åpnes opp for at internasjonale gjesteforelesere underviser slik at man sikrer et tydelig internasjonalt perspektiv. Videre vektlegges bruk av ansattmobilitet i den nye handlingsplanen for internasjonalisering ved UiA, for å hente faglige og pedagogiske impulser fra andre utdanningsinstitusjoner.

Basert på det ovennevnte, samt informasjonen som fremkommer av søknaden, har den sakkyndige komiteen kommet frem til at institusjonen oppfylder kravene til ordninger for internasjonalisering etter § 2-2 sjuende ledd.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt.

3.3.8 Internasjonal studentutveksling

Fra studietilsynsforordningen:

§ 2-2 (8) Studietilbud som fører fram til en grad skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

Vurdering

Studieplanen for masterstudiet i rettsvitenskap ved UiA er lagt opp slik at det tilrettelegges for utveksling. Videre fremgår det av søknaden at UiA vil ta imot innreisende utvekslingsstudenter i høstsemesteret. Institusjonen redegjør for ordningene for studentutveksling i søknaden, samt i en rekke vedlegg. Studenter som skal ta master i rettsvitenskap ved UiA, kan velge studentutveksling i tredje semester. Studentene kan ifølge studieplanen som alternativ til å reise utenlands, velge å ta emner tilsvarende 30 studiepoeng på campus i Kristiansand. Studentene kan da eventuelt velge mellom de ni emnene omtalt i punkt 3.3.4.

UiA har per dags dato flere bindende utvekslingsavtaler direkte tilknyttet rettsvitenskap. Blant annet gjelder avtalen med University of South-Australia til 2025, og andre avtaler som utløp i 2021 er fornyet. Det er tilstrekkelig på akkrediteringstidspunktet med én bindende avtale om studentutveksling såfremt avtalen er på riktig nivå og er faglig relevant.

I vedlegget «Tabell med eksempler på emner ved partnerinstitusjoner for utveksling» har UiA lagt ved en tabell med eksempler på emner som studenter kan ta ved de ulike

partnerinstitusjonene, som godkjennes av UiA. Denne tabellen gir god oversikt over utvekslingsavtalenes faglige relevans. Listen over tilgjengelige emner er etter komiteens mening tilfredsstillende. Emnene som tilbys har faglig relevans, og er egnet til å fylle kravet om internasjonal studentutveksling.

Det er videre positivt at UiA som del av kvalitetssikringsrutinene foretar en faglig forhåndsvurdering av de emnene studenten ønsker å ta på utveksling, og slik sikrer at studentene ikke tar emner ved en partnerinstitusjon som helt eller delvis overlapper med emner studenten har tatt eller skal ta ved UiA.

Enkelte av partnerinstitusjonene åpner for at studenter fra UiA kan ta mer enn 30 studiepoeng i utlandet, herunder mulighet for å ta en «LL.M». Det er ønskelig med ytterligere informasjon om hvilke muligheter studenter ved UiAs masterstudium har for eksempelvis å skrive masteroppgave i utlandet, eller om mulighetene for å ta en «LL.M» som erstatning for hele andre studieår.

Basert på det ovennevnte, samt informasjonen som kommer frem i vedleggene, har den sakkyndige komiteen kommet frem til at institusjonen oppfyller kravet om internasjonal studentutveksling etter studietilsynsforskriften § 2-2 åttende ledd.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt.

Universitetet bør

- gi ytterligere informasjon i studieplanen om hvilke muligheter studenter har til å ta mer enn 30 studiepoeng i utlandet, herunder eksempelvis mulighetene for å skrive master i utlandet eller for å ta en «LL.M».

3.3.9 Praksisavtaler

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-2 (9) For studietilbud med praksis skal det foreligge praksisavtale mellom institusjon og praksissted.

Vurdering

Kravet knytter seg til å sikre at studentene som er i praksis kan oppnå det beskrevne læringsutbyttet. Det skal derfor foreligge praksisavtaler mellom institusjonen og praksisstedet.

Den sakkyndige komiteen merker seg at UiA på side 4/42 i søknaden skriver nei på spørsmålet om studietilbudet inneholder praksis. Den studieplanen UiA har lagt ved søknaden viser likevel at masterstudiet har et valgemenne, JURxx9 Praksisemne på 7,5 studiepoeng. På grunnlag av emnebeskrivelsen for dette praksisemnet mener komiteen, at praksisemnet skal forstås som praksis som omtalt i studietilsynsforskriften § 2-2 niende ledd, og at det derfor er krav om at det skal foreligge praksisavtale mellom institusjonen og praksisstedet. Det fremgår av søknaden s. 13/42 at det er Handelshøyskolen ved UiA som identifiserer og velger ut praksisplasser i samråd med arbeidslivet, men det følger verken av emnebeskrivelsen eller av søknaden hvordan UiA sikrer kvaliteten i praksisoppholdet og at studenten oppnår fagets læringsutbytte, se ovenfor under punkt 3.3.4. UiA har vedlagt seks samarbeidsavtaler og som omfatter praksis.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt.

3.3.10 Avgrensning og bredde

Studiekvalitetsforskriften:

§ 3-2 (1) Mastergradsstudiet skal være definert og avgrenset og ha tilstrekkelig faglig bredde.

Vurdering

Studiet er et masterstudium i rettsvitenskap som skal kvalifisere til alle yrker som krever slik mastergrad, eksempelvis dommer og advokat. Ifølge søknaden skal studiet sikre tilstrekkelig bredde i den rettsvitenskapelige kompetansen, samtidig som den valgfrie delen skal sikre et internasjonalt fokus og koble til øvrige emner som tilbys ved UiA med internasjonal profil.

For å sikre at studentene har de nødvendige kunnskapene til å ta masterstudiet stilles det krav om bachelor i rettsvitenskap eller tilsvarende. Bachelor i rettsvitenskap er ikke normert. For at kravet til bredde for en master i rettsvitenskap skal ivaretas må institusjonen derfor sikre at de som tas opp har tre år med juridisk utdanning på minst bachelornivå som sikrer den nødvendige bredden for en femårig utdanning i rettsvitenskap sammen med de emnene som inngår i den toårige masterutdanningen.

Med den beskrivelsen av studiet som er gitt i søknaden mener komiteen at de obligatoriske emnene, sammen med de emnene som er forutsatt som krav til opptak er tilstrekkelig definert og avgrenset.

Det kan likevel etter komiteens mening stilles spørsmål ved metodefaget. Metode må inngå i et studium i rettsvitenskap på masternivå, det er ikke tilstrekkelig med det læringsutbyttet studentene har fått på bachelornivå. Det metodefaget som er beskrevet i søknaden er i hovedsak et etikkfag, og dekker etter komiteens vurdering ikke kravet til et metodefag i master i rettsvitenskap. Det er likevel mulig å integrere metode i de øvrige emnene, slik at metode ikke nødvendigvis må undervises som et eget emne. Dette er nødvendig for å sikre tilstrekkelig faglig bredde i masterstudiet. Komiteen kan ikke se av søknaden om dette er oppfylt for det omsøkte studiet.

Valgemnene gir studentene mulighet til fordypning, og til å se rettsvitenskapen i sammenheng med andre fag, særlig statsvitenskap og skatte- og regnskapsfag.

Universitetet må:

- Inkludere metode i den obligatoriske delen av studiet for å sikre masternivå og tilstrekkelig faglig bredde

Vurdering etter institusjonenes tilbakemelding på rapportutkast

Den sakkyndige komiteen bemerket i rapportutkastet at UiA måtte inkludere metode i studiet for å sikre masternivået og tilstrekkelig faglig bredde. I tilbakemeldingene fremgår det at emnebeskrivelsen for Etikk og metodefaget er endret, slik at faget nå inneholder både læringskrav og pensum knyttet til metode. Av tilbakemeldingene fra UiA fremgår det i tillegg at trening i praktisk anvendelse av juridisk metode og refleksjoner rundt kildebruk skal følges opp i alle emnene på masterprogrammet. Det fremgår også at det skal arbeides videre med å presisere dette i studieplan og emnebeskrivelser. I lys av endringene i

emnebeskrivelsen og de supplerende opplysningene, anses dette som tilstrekkelig til å oppfylle kravene som stilles til avgrensning og faglig bredde.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt.

Universitetet bør

- arbeide videre for å synliggjøre metodeperspektivet i alle emner i studieplanen og emnebeskrivelsene i henhold til de supplerende opplysningene institusjonen har sendt inn

3.4 Krav til fagmiljø

3.4.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og kompetanse

Fra studiekvalitetsforskriften:

§ 3-2 (2) Mastergradsstudiet skal ha et bredt og stabilt fagmiljø som består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor studietilbudet. Fagmiljøet skal dekke fag og emner som studietilbudet består av. De ansatte i fagmiljøet skal ha relevant kompetanse.

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-3 (1) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

Vurdering

Studiekvalitetsforskriften krever at masterstudiet skal ha et bredt og stabilt fagmiljø som består av tilstrekkelig antall ansatte med relevant høy faglig kompetanse innen utdanning og forskning. Studietilsynsforskriften presiserer dette til at fagmiljøet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, og være kompetansemessig stabilt over tid.

Fagmiljøtabellen som er vedlagt den supplerende informasjonen datert 28. april 2022 er lagt til grunn for vurderingen av fagmiljøet tilknyttet studietilbudet. Så langt komiteen kan se skiller denne fagmiljøtabellen seg i liten grad fra den tabellen som ble sent inn i oktober 2021. Komiteen kan kun se at det er gjort endringer ved at en professorstilling er endret fra 25 prosent midlertidig til 50 prosent fast hovedstilling fra og med 1. juli 2023. I oversendelsesbrevet oppgir imidlertid UiA at også en førsteamanuensisstilling er endret til en 100 prosent fast hovedstilling (fra 61 prosent fast hovedstilling). Vurderingene her vil bli gjort på grunnlag av fagmiljøtabellens navngitte og allerede ansatte personer i den stilling og -prosent som oppgis der. Med disse forbeholdene vil fagmiljøet som bidrar med minst 0,1 årsverk bestå av totalt 18 vitenskapelig ansatte med 6,78 årsverk, hvorav 3,36 årsverk er avsatt til undervisning og veiledning og 2,54 årsverk er avsatt til FoU, og 0,91 til annen virksomhet knyttet til studietilbudet. UiA planlegger for et årlig opptak på 40 studenter de første årene. Det vil si totalt 80 studenter ved full drift av studiet.

UiA har i søknaden oppgitt 18 vitenskapelig ansatte som skal bidra med mer enn 0,1 årsverk i studiet. I tillegg viser UiA til to vitenskapelig ansatte som skal bidra med mindre enn 0,1 årsverk. Av de vitenskapelig ansatte har 12 personer registrert publikasjoner i Cristin de siste fem årene. Fire av disse har sin hovedstilling knyttet til andre institusjoner. To av de vitenskapelig ansatte i fast fulltidsstilling er ikke jurister. Det vil si at av de vitenskapelig ansatte i fast stilling ved UiA er det seks personer som har registreringer i Cristin de siste fem årene, hvorav fem har publisert tellende forskningsarbeider. UiA skriver at Institutt for rettsvitenskap er i en ekspansjonsfase og Handelshøyskolen planlegger å lyse ut stillinger i løpet av 2022.

Det er fem vitenskapelig ansatte som har registrerte forskningsarbeider i Christin. Denne forskningen omfatter helserett og etikk, forvaltningsrett og komparativ rett, statsrett, EU-rett og internasjonal rett, forbrukerrett og norsk, komparativ og internasjonal konstitusjonell rett.

Dette innebærer at fagmiljøets rettsvitenskapelige kompetanse er konsentrert rundt norsk og internasjonal offentlig rett. Bortsett fra forbrukerrett, mangler fagmiljøet forskningskompetanse i privatrett, prosess- og strafferett. Komiteen er på denne bakgrunn i tvil om forskriftens krav til bredde i fagmiljøet er oppfylt. Siden fagmiljøet bare består av fem personer som har drevet forskning med publiserte resultater de siste fem årene, er komiteen også i tvil om forskriftenes krav til størrelse på fagmiljøet er oppfylt.

Den obligatoriske delen av masterstudiet består av tre emner på til sammen 52,5 studiepoeng. Dette er formuerett, prosess- og strafferett samt etikk og metode. Studiet er et masterstudium på avansert nivå der undervisningen er basert på forskning. Det ligger i studiets egenart at de vitenskapelig ansatte som skal undervise studentene må være faglig oppdatert og formidle forskningsresultatene i undervisningen. Etter studiekvalitetsforskriften skal fagmiljøet dekke de fag og emner som studietilbudet består av og ha relevant kompetanse. Komiteen forstår dette slik at minst én i fagmiljøet med førstestillingskompetanse må ha forskningskompetanse innenfor et av studiets sentrale fag og emner, slik at alle disse fagene er dekket. For at forskriftenes krav til stabilitet skal være oppfylt, bør kravet dekkes av en person som har en fast hovedstilling ved institusjonen. Det vises til komiteens vurderinger under studietilsynsforskriften § 2-3 fjerde ledd.

Undervisningen i formuerett, inkludert veiledning av masterkandidater på dette feltet, vil ifølge søknaden bli utført av en førsteamanuensis som har en ph.d.-grad med avhandlingen "Bankers rådgivningsansvar overfor forbrukere – aktsomhetsnormen". Vedkommende har publisert noen mindre arbeider om personlig økonomi og vergemålsloven. Selv om avhandlingen behandler et formuerettslig emne, kan det ikke sies at vedkommende har kompetanse i sentral formuerett.

Videre vil ytterligere én førsteamanuensis, én universitetslektor og én professor II undervise og veilede innen dette fagområdet. Førsteamanuensisen har ingen publiserte arbeider fra de siste fem årene, men har arbeidet med et prosjekt om formuerett basert på prøveforelesningen «Tradisjonsprinsippet og norsk formuerett (holdt ved UiT 2006) og foredraget Debatter om «kløyvd eiendomsrett og andre typer / former for eiendomsrett i norsk og dansk rettsvitenskap på 1900- tallet (holdt ved Juridisk fakultet ved Universitetet i Oslo 2015).»

Universitetslektoren, var forventet å levere sin avhandling i 2021 med tema ulovfestet fullmakt, hvilket kan sies å være et sentralt formuerettslig tema. Med tiden kan vedkommende oppfylle kravet til førstestillingskompetanse i et av studiets sentrale fag.

Den som har professor II-stillingen har sin forskningskompetanse innen offentligretten. CV-en angir ikke om vedkommendes advokatpraksis er spesialisert, men den teller uansett ikke som førstestillingskompetanse etter forskriften.

Prosess- og strafferett vil etter søknaden bli undervist av én professor II, en førsteamanuensis samt to universitetslektorer. Emneansvarlig er førsteamanuensis og har en ph.d.-grad fra det medisinske fakultet ved UiO fra 2014 på en avhandling om beslutningsprosessen ved liv/død-avgjørelser. Den er en empirisk studie av et utvalg av norske legers handlingsvalg ved beslutninger om livsforlengende behandling skal gis eller ikke gis til alvorlig syke og døende pasienter. Dette gir ikke forskningskompetanse innen strafferett eller prosess. De to faste som skal bidra inn i undervisningen er universitetslektorer. Den ene av disse to har ikke ph.d.-grad og har heller ingen publiserte arbeider fra de siste fem årene. Den andre har heller ikke ph.d.-grad eller publisert forskning de siste fem årene. UiA har knyttet til seg en professor II i strafferett. Vedkommende har utvilsomt forskningskompetanse i strafferett. Siden vedkommende bare er knyttet til miljøet i en midlertidig bistilling, er det imidlertid ikke klart at dette vil bidra til en tilstrekkelig stabil kompetanse over tid i prosess- og strafferett, se også komiteens vurdering under 3.4.4.

For emnet i etikk og metode vil én førsteamanuensis ha ansvaret for undervisningen, i samarbeid med ytterligere to førsteamanuenser som er forskningsaktive på feltet. Den som er emneansvarlig har en ph.d.-avhandling som ikke er fra et juridisk fakultet, og gir således ingen rettsvitenskapelig kompetanse. Vedkommende har heller ikke publiserte forskningsarbeider som gir kompetanse innen juridisk metode. Denne førsteamanuensis har publisert en lærebok i juristikk, og kan således sies å ha kompetanse som dekker denne delen av faget. De to andre førsteamanuensene som skal bidra inn i undervisningen har ikke registrert tellende forskningspublikasjoner de siste fem år. Det er ingen som har juridisk metode som sitt spesifikke forskningsfelt, men denne kompetansen må likevel anses dekket av de med førstekompetanse i rettsvitenskap.

Samlet sett kan det ikke sies at fagmiljøet består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor studietilbudet. Fagmiljøet er lite når man ser hen til de med forskningskompetanse, og har ikke en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

Universitetet må

- oppfylle kravet til høy faglig forskningskompetanse innen prosess- og strafferett
- sikre et fagmiljø av aktive forskere som er stort nok til å dekke studiets bredde og egenart

Vurdering etter institusjonenes tilbakemelding på rapportutkast

Forskriften stiller krav til høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor studietilbudet. Komiteen uttalte at kravet til høy faglig forskningskompetanse innen prosess- og strafferett ikke er oppfylt. Det ble lagt vekt på at emneansvarlig ikke har kompetanse i disse fagene. Dette er ikke kommentert av institusjonen. Institusjonen har imidlertid opplyst at det ikke er én, men to professor II-stillinger med kompetanse i strafferett. I kommentaren opplyses det at den ene har skrevet boken «Forbrytelser mot vårt økonomiske system». Dette er en ny opplysning for komiteen. Forfatteren vil etter det opplyste gå over i hovedstilling før undervisning starter. Inntil dette skjer, anser komiteen ikke at kravet til høy faglig

forskningskompetanse innen strafferett er oppfylt. Dette oppfylder dessuten ikke kravet til høy faglig forskningskompetanse innen prosessrett.

Komiteen uttalte at den var i tvil om forskriftenes krav til størrelse på fagmiljøet er oppfylt. Institusjonen har innvendt at fagmiljøet er tilstrekkelig sett i sammenheng med det planlagte antall studieplasser, som er 40 studenter per studieår. Et konservativt anslag gir et forholdstall på under fem studenter per faglig ansatt, noe som er betydelig færre studenter per faglig ansatt enn ved de øvrige juridiske fakultetene.

Komiteen la for det første vekt på at institusjonen opplyste om at 3,36 årsverk er avsatt til undervisning og veiledning og 0,91 til annen virksomhet knyttet til studietilbudet. Selv med bare 40 studenter per studieår (80 studenter ved full drift) synes dette lite. Derneft la komiteen vekt på at fagmiljøet i hovedstilling ved institusjonen bare består av fem personer som har drevet forskning med publiserte resultater de siste fem årene. Komiteen er enig i at det i vurderingen av forskningsaktivitet også må legges vekt på aktiviteter som ikke gir utslag i tellende publikasjoner. Komiteen mener likevel at personer som ikke har tellende publikasjoner de siste fem årene ikke kan anses som aktive forskere.

Komiteen kan ikke se at institusjonen i sin kommentar har bidratt med opplysninger som endrer disse vurderingene.

Komiteens vurdering var videre at forskriftens krav til bredde i fagmiljøet ikke var oppfylt. Dette er ikke kommentert av institusjonen ut over en henvisning til at de har et godt forholdstall mellom ansatte og studenter. Komiteens vurdering gikk imidlertid ikke på forholdstallet, men på at fagene til de i fagmiljøet med forskningskompetanse ikke dekker studietilbudets bredde og at fagmiljøet som sådan er lite, når man ser på dem med forskningskompetanse. Komiteen opprettholder derfor sin opprinnelige vurdering.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt.

Universitetet må

- oppfylle kravet til høy faglig forskningskompetanse innen strafferett og prosessrett
- sikre et fagmiljø av aktive forskere som er stort nok til å dekke studiets bredde og egenart

3.4.2 Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-3 (2) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Vurdering

Kravet knytter seg til at fagmiljøet må ha utdanningsfaglig kompetanse som er tilpasset studiet, og at det aktivt må legges til rette for utvikling av denne kompetansen.

De vedlagte CV-ene viser at de fleste som skal bidra i studietilbudet har både kursing i universitetspedagogikk og andre relevante kurs, i tillegg til undervisningserfaring. Det

fremgår ikke av søknaden om det stilles krav til eller arbeides for å få de vitenskapelig ansatte som mangler slik utdanningsfaglig kompetanse, til å ta det.

De kurs UiA PULS tilbyr ser ut til å være godt egnet til å gi nødvendig utdanningsfaglig kompetanse, samt til å videreutvikle denne kompetansen. Det er videre svært positivt at fakultetet har gode rutiner for kollegaveiledning, og at det i tråd med strategien arbeides med pedagogisk nyskaping og bruk av digitale verktøy. Kursing og hjelp til bruk av digitale verktøy og ressurser er også positivt.

Søknaden gir ikke opplysninger om noe system for merittering av undervisere, eller om ordninger for særlige midler til utdanningsfaglig utvikling. Slike tiltak kunne vært med på å styrke arbeidet som gjøres ytterligere.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt.

Universitetet bør

- sikre at de som mangler nødvendig utdanningsfaglig kompetanse, oppnår dette så snart som mulig

3.4.3 Faglig ledelse

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-3 (3) Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.

Vurdering

Det fremgår av søknaden at dekan og instituttleder er ansvarlige for kvaliteten i studietilbudet, og at dette skjer i tett dialog med studieprogramlederen. Det er studieprogramlederen som har ansvaret for kvalitetsarbeidet, og vedkommende skal bidra til å utvikle læringsmiljø, og faglig og pedagogisk kvalitet i studietilbudet. Det er utarbeidet mandat for rollen, og i tillegg et mandat for studierådet som studieprogramlederen leder.

Det fremstår som om mye ansvar for faglig innhold og overordnet ansvar for kvalitetsarbeidet med studiet ligger på studieprogramlederen. I tillegg har altså instituttleder og dekan et overordnet ansvar. Beskrivelsene av oppgaver og ansvar finnes tilfredsstillende.

Det som kan diskuteres er om de som er oppgitt som personene som skal ha det faglige ansvaret, har tilstrekkelig kompetanse til å drive kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av et masterstudium i rettsvitenskap. Studieprogramleder er oppgitt til å være en universitetslektor, med erfaring fra studieprogramledelse og fra undervisning. Vedkommende har imidlertid ingen forskerkompetanse. Den som er oppgitt som instituttleder, og som dermed har et overordnet ansvar for kvaliteten i programmet er en universitetslektor med betydelig undervisningserfaring, men ingen forskerkompetanse eller forskererfaring.

For et masterstudium i rettsvitenskap, hvor en del av forutsetningene er at det skal være relevant kobling til forskning, og hvor det stilles store krav til fagmiljøets

forskningskompetanse, hadde det vært en klar fordel om de som er satt til å lede programmet selv har slik forskerkompetanse og erfaring. Når det ikke er tilfelle burde det vært beskrevet hvordan det skal arbeides for å sikre at faglig ledelse av programmet skal kunne ivareta oppgavene knyttet til å sikre eksempelvis koblingen mellom forskning og utdanning, og at de vitenskapelige ansatte har tilstrekkelige og relevante forskningskvalifikasjoner. Når det er sagt, ser vi likevel ikke at det oppstilles klare krav til hvilke kvalifikasjoner faglig ledelse av et studieprogram på masternivå skal ha. Vi finner derfor at vilkårene må sies å være oppfylte, selv om det kan være noe tvil om hvor godt faglig ledelse vil kunne kvalitetssikre og bidra til utvikling av studiet uten å inneha førstestillingskompetanse.

Konklusjon

Ja, kravet er oppfylt.

Universitetet bør

- redegjøre for hvordan ansvaret for kvalitetssikring og -utvikling av studiet skal sikres all den tid faglig ledelse ikke innehar førstestillingskompetanse

3.4.4 Tilsatte i hovedstillinger og sentrale deler

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-3 (4) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

- a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse
- b) For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosent kompetanse ansatte med førstestillingskompetanse.
- c) For studietilbud på doktorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 50 prosent med professorkompetanse.

Vurdering

Kravet innebærer at minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av vitenskapelig ansatte i hovedstilling ved institusjonen, og at det av disse skal være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. Siden dette er et masterstudium må 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosent kompetanse.

Ut fra fagmiljøtabellen datert 28. april 2022 og med de presiseringer som er beskrevet under punkt 3.4.1, vil 5,88 årsverk bestå av ansatte i fast stilling ved enheten. 3,99 årsverk vil bestå av ansatte i hovedstilling med førstestillingskompetanse, hvorav 1,44 med professorkompetanse. I tillegg er det 0,9 årsverk i deltidsstilling. Av disse har 0,76 årsverk førstestillingskompetanse, herunder 0,56 med professorkompetanse. Dette innebærer at

kravet om 50 prosent årsverk med hovedstilling ved institusjonen, 50 prosent med førstestillingskompetanse og 10 prosent med professorkompetanse er oppfylt. Spørsmålet blir om det er ansatte med hovedstilling ved institusjonen og med førstestillingskompetanse «i de sentrale delene av studietilbudet».

I sin supplering til søknaden innsendt 28. april 2022, redegjør UiA for hva de mener utgjør de sentrale delene av studiet. Redegjørelsen her forstås slik at de obligatoriske emnene i studietilbudet, de nyopprettede valgemenene med internasjonalt fokus og masteroppgaven regnes som de sentrale delene av masterstudiet. Dette innebærer i så fall at det må finnes ansatte i hovedstilling ved institusjonen med minst førstestillingskompetanse i emnene formuerett, etikk og metode, prosess- og strafferett. Videre i EU and EEA Commercial Law, Offentlige anskaffelser, Konkurranserett, International Human Rights Law and Institutions, og Comparative Law. Masteroppgaven kommer i tillegg til dette.

Ut fra redegjørelsene i suppleringen, i søknaden og i de vedlagte CV'ene synes det som at enheten har ansatte i hovedstilling med førstestillingskompetanse innenfor masteroppgaven og de nyopprettede valgemenene EU and EEA Commercial Law, Offentlige anskaffelser, Konkurranserett, International Human Rights Law and Institutions og Comparative Law. Komiteen vil imidlertid bemerke at for de tre emnene som fokuserer på EU-rett, så er det én ansatt professor som står for hele fagmiljøet med minst førstestillingskompetanse. Dette synes sårbart, i tillegg til at vedkommende professor kun er regnet inn med 0,27 årsverk i undervisning. Innenfor dette bidraget skal vedkommende i tillegg til å ha ansvaret for disse tre nye emnene, også undervise i emne International Human Rights Law and Institutions og veilede studenter på masteroppgaven.

Når det gjelder emnene i den obligatoriske delen av studietilbudet, formuerett, etikk og metode, prosess- og strafferett, vises det til komiteens vurdering under punkt 3.4.1. Innenfor noen av emnene er fagmiljøet som nevnt der lite og sårbart, men kravet om ansatte i hovedstilling og med førstestillingskompetanse må likevel regnes oppfylt for formuerett, etikk og metode. For prosess- og strafferett mangler det imidlertid ansatte med førstestillingskompetanse og i hovedstilling.

Universitetet må

- styrke fagmiljøet med ansatte med minst førstestillingskompetanse og i hovedstilling innenfor prosess- og strafferett

Universitetet bør

- styrke fagmiljøet innenfor andre fagområder, slik at miljøet blir sterkere og ikke så sårbart og avhengig av enkeltpersoner

Vurdering etter institusjonenes tilbakemelding på rapportutkast

Komiteen uttalte at institusjonen må styrke fagmiljøet med ansatte med minst førstestillingskompetanse og i hovedstilling innenfor prosess- og strafferett. Institusjonen har opplyst at den av professor II-stillingene som skal tiltre i hovedstilling før undervisningen starter, har forskningsarbeider i strafferett. Dette er en ny opplysning for komiteen. Når dette dokumenteres, er kravet oppfylt for strafferetten. Dette dekker imidlertid ikke kravet om førstestillingskompetanse i hovedstilling innenfor prosessrett.

Dette har ikke UiA kommentert. UiA har heller ikke kommentert bør-punktet, slik at komiteen lar dette bli stående.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt.

Universitetet må

- dokumentere at fagmiljøet styrkes med en ansatt i hovedstilling med minst førstestillingskompetanse innenfor prosess- og strafferett

Universitetet bør

- styrke fagmiljøet innenfor andre fagområder, slik at miljøet blir sterkere og ikke så sårbart og avhengig av enkeltpersoner

3.4.5 Fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid

Fra studiekvalitetsforskriften:

§ 3-2 (3) Fagmiljøet skal kunne vise til dokumenterte resultater på høyt nivå og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Institusjonens vurderinger skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i arbeidet sitt.

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-3 (5) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid, og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Vurdering

Som nevnt ovenfor under pkt. 3.4.1 har 12 vitenskapelig ansatte i fagmiljøet registrert publikasjoner i Cristin de siste fem årene. Fire av disse har sin hovedstilling knyttet til andre institusjoner. To av de i fast hovedstilling er ikke jurister. Det vil si at av de i fast stilling ved UiA er det seks vitenskapelig ansatte som har registreringer i Cristin for de siste fem årene. Totalt har fagmiljøet oppgitt 61 publikasjoner de siste fem år, hvorav 4 artikler på nivå 2, 16 artikler på nivå 1, 21 bokkapitler, 8 monografier og 7 antologier med en fra fagmiljøet som redaktør. Av de fire artiklene på nivå 2 er to publisert av vitenskapelig ansatte som er ansatt i bistilling. En stor del av de øvrige publiserte vitenskapelige arbeidene er publisert alene av to personer.

Medlemmer av forskergruppen deltar i en del nasjonale og internasjonale nettverk, se nedenfor under pkt. 3.4.6. Når det gjelder forskningssamarbeid, er det mindre dokumenterte resultater for de fleste av gruppene.

De rettsvitenskapelige forskningsmiljøene i Norge ble i 2021 evaluert av Forskningsrådet (JUREVAL). I sin vurdering av fagmiljøet ved UiA, konkluderte JUREVAL¹.

«Selv om forskningsproduksjonen ved Institutt for rettsvitenskap har økt de senere årene, er produksjonen fortsatt relativt lav sammenlignet med andre JUREVAL enheter. Til tross for at instituttet har sendt inn flere imponerende «impact case» til evalueringen, er det et

---

<https://www.forskningsradet.no/siteassets/publikasjoner/2021/jureval-uia.pdf>

begrenset antall forskere på instituttet som står bak disse. Frem til nå har ekstern finansiering i liten grad blitt vektlagt av instituttet. Komiteen mener at instituttet ville hatt nytte av en åpen debatt om kvalitet i rettsvitenskapelig forskning, og en strategisk vektlegging av betydningen av ekstern finansiering. Komiteen mener at strategien også bør legge vekt på økt samarbeid med relevante forskningsmiljøer.»

Komiteen mener JUREVALs beskrivelse av fagmiljøet fortsatt er treffende. Forskriften krever at miljøet skal ha dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå. Selv om forskriften ikke kan forstås slik at det til enhver tid må dokumenteres forsknings- og utviklingsarbeid innenfor hele studietilbudets bredde og at dette derfor ikke er et krav for akkreditering, anser komiteen det som tvilsomt om kravet til bredde og omfang er oppfylt for dette studietilbudet. Dette henger sammen med kravet til fagmiljøets kompetanse og forskning som er omhandlet ovenfor i avsnittene 3.4.1 og 3.4.4.

Universitetet må

- Arbeide med å utvikle fagmiljøet slik at flere produserer resultater på høyt nivå for å sikre kvalitet og et omfang på forskningen som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Vurdering etter institusjonenes tilbakemelding på rapportutkast

Komiteen uttalte at flere i fagmiljøet må produsere resultater på høyt nivå, for å sikre kvalitet og et omfang på forskningen som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Institusjonen har innvendt at komiteen har støttet seg tungt på vurderingen som ble gjort i forbindelse med JUREVAL. I den sammenhengen var det imidlertid institusjonen som ble evaluert, og ikke de enkelte forskerne. Institusjonen skriver også at gjennomsnittlig forskningsaktivitet for de siste fem år gir et misvisende bilde av aktiviteten på søknadstidspunktet, fordi instituttet nå teller nesten dobbelt så mange personer som i 2017 og stadig ekspanderer, og at fagmiljøets forskningsaktivitet omfatter ikke bare publikasjonstallene.

Komiteen vil presisere at den i sin vurdering la vekt på at 12 vitenskapelig ansatte i fagmiljøet tilknyttet studietilbudet har registrert publikasjoner i Cristin de siste fem årene. Fire av disse har sin hovedstilling knyttet til andre institusjoner. To av de i fast hovedstilling er ikke jurister. Det vil si at av de i fast stilling ved UiA er det seks vitenskapelig ansatte som har registreringer i Cristin for de siste fem årene. Komiteen vil presisere at flere av disse er produktive forskere som må sies å være av høy kvalitet. Deres forskning er imidlertid i første rekke konsentrert om etikk, forvaltningsrett og komparativ rett, statsrett, EU-rett og internasjonal rett, og dekker således ikke hele bredden i studietilbudets innhold.

Komiteen ser ikke at det er gitt opplysninger eller ny dokumentasjon som gir grunn til å endre vurderingen.

Konklusjon

Nei, kravene er ikke oppfylt.

Universitetet må

- arbeide med å utvikle fagmiljøet slik at flere produserer resultater på høyt nivå, for å sikre kvalitet og et omfang på forskningen som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå

3.4.6 Fagmiljøets eksterne faglige deltakelse

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-3 (6) Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

Vurdering

Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet er aktivt i en rekke nasjonale og internasjonale nettverk av både formell og uformell karakter, for eksempel i forskergruppen i komparativ rett og den tverrfaglige forskergruppen i utdanningsrett, IAACL (International Association of Constitutional Law), Den tyske foreningen for sammenlignende rett (Gesellschaft der Rechtsvergleichung), COST-nettverket, The Global Digital Human Rights Network (GDHRnet) og nettverk innenfor EU-rett i tilknytning til The European University Institute. Fagmiljøet synes imidlertid ikke å delta i mer allmenne juridiske nettverk, som for eksempel De nordiske formuerettsdager og Den nordiske kriminalistforening, og heller ikke spesialiserte nettverk innenfor formuerett. Det mangler således samarbeid og nettverk som er relevante for de sentrale delene av masterstudiet.

Universitetet må

- utvikle samarbeid og nettverk som er relevante for de sentrale emnene i masterstudiet

Vurdering etter institusjonenes tilbakemelding på rapportutkast

Komiteen mente at søknaden ikke ga opplysninger som tilsa at fagmiljøet hadde tilstrekkelige faglige nettverk til å si at kravet til aktiv deltakelse var oppfylt. I sine kommentarer har institusjonen gitt en rekke tilleggsopplysninger om flere samarbeid og nettverk hvor fagmiljøet ved UiA deltar. Komiteen anser disse som relevante for studietilbudet og at de i større grad dekker bredden i studietilbudet. På bakgrunn av disse tilleggsopplysningene anser komiteen at dette kravet nå er oppfylt.

Konklusjon

Ja, kravene er oppfylt.

3.4.7 Praksisveiledere

Fra studietilsynsforskriften:

§ 2-3 (7) For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse, og erfaring fra praksisfeltet.

Vurdering

Kravet er ikke relevant da studietilbudet ikke har obligatorisk praksis.

4 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndige komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av mastergrad i rettsvitenskap ved Universitetet i Agder.

Følgende krav i studietilsynsforskriften er vurdert som ikke oppfylt:

- § 2-1 (1) Aktuelle krav i lov om universiteter og høyskoler med tilhørende forskrifter skal være oppfylt.
- § 2-2 (4) Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.
- § 2-3 (1) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.
- § 2-3 (4) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet.
- § 2-3 (5) Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, og faglig utviklingsarbeid, og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Følgende krav i studiekvalitetsforskriften er vurdert som ikke oppfylt:

- § 3-1 (4) En forutsetning for akkreditering av studietilbud er at kravene i lov om universiteter og høyskoler er oppfylt. Forskrifter gitt med hjemmel i lov om universiteter og høyskoler § 3-2 skal legges til grunn for akkrediteringen.
- § 3-2 (2) Mastergradsstudiet skal ha et bredt og stabilt fagmiljø som består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor studietilbudet. Fagmiljøet skal dekke fag og emner som studietilbudet består av. De ansatte i fagmiljøet skal ha relevant kompetanse.
- § 3-2 (3) Fagmiljøet skal kunne vise til dokumenterte resultater på høyt nivå og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Institusjonens vurderinger skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i arbeidet sitt.

5 Dokumentasjon

21/09545-1 UNIVERSITETET I AGDER-søknad om akkreditering av master i Master i rettsvitenskap

21/09545-2 UNIVERSITETET I AGDER-Institusjonsprofil

21/09545-8 Supplerende dokumentasjon til søknad om akkreditering av master i rettsvitenskap ved Universitetet i Agder

21/09545-10 Universitetet i Agders tilsvaer til komiteens rapport-Akkreditering av master i rettsvitenskap

Vedlegg 1 Studiets læringsutbytte

Læringsutbyttebeskrivelsen slik den er beskrevet i søknaden

Kunnskap

Kandidaten skal ha

- avansert kunnskap om juridisk metode og de verdiene som ligger til grunn for retten
- inngående kunnskap om de rettsområder som omfattes av studiet
- avansert kunnskap om hvordan norsk rett påvirkes av Norges internasjonale forpliktelser
- inngående kunnskap om vekselvirkningen mellom rett og samfunn og juristers rolle i samfunnet samt etiske utfordringer knyttet til yrkesutøvelsen
- spesialisert kunnskap innenfor fagområder som dekkes av masteroppgaven

Ferdigheter

Kandidaten skal kunne

- identifisere og formulere rettslige problemstillinger i et saksforhold
- innhente rettslig relevant materiale fra norske og utenlandske kilder
- anvende juridisk metode til å analysere, drøfte og løse konkrete rettsspørsmål på en kritisk, selvstendig og etisk måte
- foreta rettspolitiske og komparative vurderinger av rettsreglene
- gjennomføre et avgrenset forskningsprosjekt under veiledning og i tråd med forskningsetiske normer

Generell kompetanse

Kandidaten skal kunne

- redegjøre skriftlig og muntlig for et rettslig standpunkt på en tydelig og presis måte
- forstå og vurdere sammenhenger mellom retten og samfunnet og utdanningens betydning for bærekraftig utvikling
- følge med i rettsutviklingen og tilegne seg ny kunnskap
- reflektere over rettsvitenskapens forhold til andre vitenskapsdisipliner og samarbeide med fagpersoner fra andre fagområder
- identifisere og håndtere etiske og yrkesetiske problemstillinger
- formidle juridiske resonnementer, skriftlig og muntlig, til jurister, andre profesjoner og allmennheten
- fremme rett og rettferdighet

Vedlegg 2 Akkrediteringsprosessen

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om søknaden er tilfredsstillende dokumentert slik at søknaden kan sendes til sakkyndig vurdering. For søknader som går videre, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De sakkyndige må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i studietilsynsforskriften og studiekvalitetsforskriften. Institusjonene gis mulighet til å uttale seg om NOKUTs forslag til sakkyndige før oppnevning.

NOKUT har ansvar for opplæring, veiledning og oppfølging av de sakkyndige gjennom akkrediteringsprosessen. De sakkyndige samler sine vurderinger i en rapport. I sin faglige vurdering skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i studietilsynsforskriften og studiekvalitetsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering. Dersom komiteen anbefaler akkreditering, får institusjonene én uke til å kommentere eventuelle faktafeil i rapportutkastet. Dersom komiteen ikke anbefaler akkreditering, får institusjonen tre uker til å kommentere utkastet og gjøre mindre endringer i studieprogrammet. De sakkyndige får institusjonenes kommentarer og avgir en tilleggsvurdering. Basert på de sakkyndiges anbefaling og NOKUTs vurdering av de formelle vilkårene for akkreditering fatter NOKUTs tilsynsdirektør vedtak.

Vedlegg 3 Presentasjon av den sakkyndige komiteen

Studietilsynsforordningen § 5-6 første ledd fastsetter kravene til sakkyndige ved akkreditering av studietilbud på bachelor- og mastergradsnivå.

Professor Hans Petter Graver, Universitetet i Oslo

Hans Petter Graver er født i 1955. Han ble *cand. jur.* ved Universitetet i Oslo i 1980 og dr. juris 1986 samme sted på avhandlingen «Den juristskapte virkelighet» (Tano 1986). Etter å ha arbeidet i Forbruker og administrasjonsdepartementet og Regjeringsadvokaten ble han professor i 1993, i retts sosiologi, men med særlig plikt til å undervise i forvaltningsrett. Han var faglig leder for Senter for europaforskning ARENA 2001-2003 og dekan ved Det juridiske fakultet 2008-2015.

Hans vitenskapelige arbeider omfatter bøker og artikler over et vidt felt blant annet innen forvaltningsrett, retts sosiologi, rettshistorie, rettsteori og argumentasjonsteori og retorikk. For tiden leder han et toppforskningsprosjekt finansiert av Norges forskningsråd om Domstolenes bristepunkt - Om dommere når rettsstaten er under press. Graver er medlem av Det Norske Videnskaps-Akademi og preses 2019-2021. Han er æresdoktor ved universitetet i Helsingfors (2010), ved universitetet i Heidelberg (2017) og ved universitetet i Uppsala (2020). I 2019 ble han valgt som æresmedlem av Juridiska föreningen i Finland. Graver har videre deltatt i evalueringen av de juridiske fakultetene ved Universitetet i Stockholm (2010) Universitetet i Uppsala (2011 og 2017) Københavns Universitet (2013) Helsingfors universitet (2019) og School of business and law Göteborg (2019) og (2020 research education).

Professor Lena Lauritsen Bendiksen, UiT - Norges arktiske universitet

Bendiksen har vært tilknyttet Universitetet i Tromsø siden 1997, og ble professor i 2013. I perioden 2018-2021 var hun dekan ved Juridisk fakultet i Tromsø. Hun var prodekan for utdanning samme sted fra 2009-2013. Hennes forskningsinteresser er særlig knyttet til barnerett, menneskerettigheter og metode. Bendiksen har blant annet ledet fyrtårnsprosjektet "Kompetanse og læringsutbytte" (2015– 2017) og deltatt i flere andre utdanningskvalitetsprosjekter. Hun har arbeidet sammen med Result – Ressurssenteret for undervisning, læring og teknologi ved UiT, i prosjekter knyttet til utvikling av nye undervisningsopplegg, pedagogisk kompetanse hos undervisere og meritteringssystemer. Bendiksen ble tildelt UiTs Utdanningspris for 2017, hvor hennes utvikling av nyskapende undervisning ble trukket frem. Hun ble meritert underviser ved UiT i 2018. Bendiksen har tidligere erfaring som sakkyndig for NOKUT ved periodisk tilsyn med kvalitetsarbeid, og hun har deltatt i sakkyndige komiteer for akkreditering av undervisningstilbud i andre nordiske land.

Professor Hanne Søndergaard Birkmose, Aarhus Universitet

Hanne Søndergaard Birkmose er professor og instituttleder på Syddansk Universitet. Hun var tidligere professor i rettsvitenskap ved Aarhus Universitet, hvor hun også var studieleder for bachelorutdannelsen i erhvervsøkonomi-erhvervsret (HA (jur.)) og

kandidatutdannelsen i ervervsøkonomi-ervervsret (cand.merc.(jur.)). Hennes primære forskningsområder er selskapsrett, corporate governance og regulering av finansielle virksomheter, og hun har særlig hatt fokus på aktivt eierskap og de institusjonelle investorene. Hun har tidligere hatt oppdrag som sakkyndig for NOKUT og har medvirket ved evalueringer av studier både ved Syddansk Universitet og Aalborg Universitet.

Student Marie Solberg, UiT – Norges arktiske universitet

Marie Solberg er student ved mastergradsstudiet i rettsvitenskap ved UiT – Norges arktiske universitet. Hennes masteroppgave omhandler "Kravet om dobbel straffbarhet i norsk rett". Solberg har jobbet som trainee i flere advokatfirma, og i perioden 2019-2021 var hun informasjonskonsulent ved det juridiske fakultet ved UiT – Norges arktiske universitet. Hun har tidligere vært tillitsvalgt for 2. og 3. avdeling Rettsvitenskap og medlem av arbeidsgruppe for metodefag som utarbeidet ny fagbeskrivelse herunder ny vurderingsform og eksamenskrav ved samme institusjon. Solberg er også studentrepresentant fra UiT– Norges arktiske universitet i Centre on Experiential Legal Learning - CELL-Norge.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 | [NOKUT.NO](https://www.nokut.no)